

digitale nieuwsbrief

cultuurhistorische vereniging **heemkundekring De Driehornick** Nuenen-Gerwen-Nederwetten

Website: www.heemkundekringnuenen.nl

e-mail: info@driehornick.nl

nummer 12

1 september 2020

VAN HET BESTUUR

In de tweede helft van september verschijnt het boek **Van Eerste Steen tot Gevelsteen in Nuenen, Gerwen en Nederwetten**.

Het is een uitgave van heemkundekring De Driehornick, de auteur is Jos Thielemans. Zie ook op pagina 8.

De meesten van onze 44 actieve leden zijn in augustus per werk-/projectgroep bij elkaar geweest om met het bestuur bij te praten. De laatste groepen komen in september aan de beurt.

Vanwege het coronavirus is het Heemhuis nog steeds alleen **op afspraak** te bezoeken. Liefst tijdens de oorspronkelijke inlooptijden: dinsdagmorgen 9:30 tot 12:00 uur en woensdagavond van 19:30 tot 21:30 uur. Afspraak maken via info@driehornick.nl of 040-2838472. U bent uiteraard van harte welkom.

De bibliotheek van onze heemkundekring heeft tal van interessante boeken die, in deze tijd van wat meer rust, misschien voor u interessant kunnen zijn. Vraagt u ons gerust naar een onderwerp. U kunt daarvoor rechtstreeks contact opnemen met onze bibliothecaris Hans Dirksen, tel. nr. 040-2840383 of e-mail: j.dirksen@onsnet.nu

Benieuwd naar wie er deze maand wordt voorgesteld? Kijk dan op pagina 4.

RECTIFICATIE

In ons artikel over de 'website in ontwikkeling' in de nieuwsbrief van augustus is helaas een fout geslopen. We verwijzen naar de website van Cor Aalberts, maar deze is niet juist weergegeven. Het juiste webadres luidt: www.aalberts.nu

AGENDA SEPTEMBER 2020

Kom bidprentjes en geboortekaartjes brengen!

Op **zaterdag 12 september bent u van 11 tot 14 uur** van harte welkom bij het Heemhuis (buiten) om de geboortekaartjes en gedachtenisprentjes die u kunt missen bij ons in te leveren. We voegen ze graag toe aan onze mooie collecties. Dus niet vergeten: 12 september van 11 tot 14 uur. Zie verder het persbericht van Nannie van den Eijnden dat deze week in de De Nuenense Krant en Rond de Linde verschijnt.

Lezingen

In goed overleg met onze groep Lezingen is besloten om dit kalenderjaar geen lezingen meer te organiseren.

Andere activiteiten

We zullen u tijdig informeren zodra de andere activiteiten weer worden hervat.

OPROEPEN

Corona

Laat de Coronacrisis niet zonder registratie voorbij gaan. Hebt u specifieke toepasselijke foto's, prenten etc. stuur ze ons dan op. Persoonlijke kattenbelletjes, foto's, filmpjes, brieven, briefkaarten, posters en tekeningen.

Leuke anekdotes, verhaaltjes, video's en foto's

Hebt u zelf ideeën op het gebied van cultuurhistorie die de moeite waard zijn voor de leden van onze vereniging, laat het ons dan weten. Ook willen we graag leuke verhalen, anekdotes, bijnamen, foto's met een verhaal, bijzondere objecten, etc. etc. van u ontvangen die in relatie staan tot Nuenen-Gerwen-Nederwetten.

Kregen we voor onze vorige edities al leuke artikeltjes met foto's, deze maand werden we ook weer verrast door een werkelijk gebeurd verhaal van Rens Kuijten (zie pagina 10) en een leuk 'Kort Verhaal' van Ton Neijts (zie pagina 13).

Ook bereikte ons een video van een lezing van ons actieve lid Jan Kamp. Het is een verkorte weergave van zijn lezing in het Philips Museum over Jan Zwartendijk (zie pagina 14).

Maar ook foto's werden gestuurd. Zo ontvingen wij van Rianne van der Made een foto van haar twee honden Orpheus en Delphi (Pyreneese berghonden), gefotografeerd aan het Witte-Hondpad.

RADIO NEDERWETTEN

Ja, u leest het goed: **RADIO NEDERWETTEN**.

Sinds een jaar is er een lokaal radiostation in de lucht. Sinds de middengolf niet meer in gebruik is bij landelijke radioproviders is de middengolf te gebruiken door hobby radio-enthousiasten. Er wordt uitgezonden op 828 kHz ofwel 362 meter middengolf.

Zelfgemaakte lampenzender

De eerste uitzendingen zijn gedaan met een zelfgemaakte lampenzender.

In de loop van het jaar is de zender vervangen door een moderne halfgeleider zender.

Radiosignalen zenden doe je via een antenne. Liefst een antenne met een lengte die overeenkomt met de golflengte (362 meter of een 1/2 of 1/4 deel daarvan).

Ontvangen is wat gemakkelijker met een draad of ferrietstaaf antenne.

De inhoud van de uitzendingen wordt gedeeld met Radio4brainport.

Een uitzending gericht op expats over cultuur, techniek en lokale wetenswaardigheden: <https://www.radio4brainport.org/>

Radio4brainport zendt ook uit op 747 kHz vanaf de High Tech Campus. Bovendien sinds kort op DAB+ channel 7B. Met Nederwetten en High Tech Campus wordt een dekking bereikt van de Belgische grens tot Helmond, Boxtel en Tilburg. Om ca. 16 uur wordt de programmering uit elkaar gehaald en is radio Nederwetten een lokaal Nederlands station. Dit is het moment dat we artikelen kunnen gaan uitzenden.

Vincentre heeft al enkele artikelen in de programmering gezet. Ook wij gaan artikelen uitzenden. De eerste opnames zijn al gemaakt. Gerard de Laat (van het Nuejnes Spreukebuukske) heeft de eerste limericks ingesproken met een native speaker die niet alleen de tekst op papier zet maar ook laat horen.

Mogelijk zijn er meer ideeën om gebruik te maken van de ether. Ik hoor het graag.

Haal de oude radio van de zolder of pak de vakantieradio. Radio Nederwetten is het allersterkste radiostation in Nuenen, Gerwen en Nederwetten! Zoek het maar op, het kan niet missen.

Voor meer informatie hierover raadpleeg ons lid Martin Beekhuis, e-mailadres: martin@beekhuis.org

LIMERICK VAN GERARD DE LAAT

Passend kadoow?

De lóngarts kón 'm gezónd verklâre
No weeke óp de inténsif câre
Hèij genoot inténs
Wâr 'n gelukkig méns
Hèij gaf de lóngarts 'n doos siegâre

U kunt deze limerick ook beluisteren middels onderstaande link:

<http://beekhuis.eu/zomaar-wat-fotos/Nuenense%20limericks/gdl-sigaren.mp3>

EVEN VOORSTELLEN

Cor Aalberts

Interview: Ruud Bovens

Om onze actieve leden wat beter te leren kennen, hebben we sinds het begin van de digitale nieuwsbrief (oktober 2019) er de gewoonte van gemaakt om interviews met hen af te nemen.

Cor is sinds begin 2018 lid van onze vereniging en sinds een jaar actief lid. Hij rekent samen met anderen de website en automatisering van onze vereniging tot zijn takenpakket.

Ik heb Cor vorig jaar september leren kennen als een krachtpatser. Immers bij de Open Monumenten Dag september 2019 (Landgoed Soeterbeek) waren we met veel anderen met de voorbereiding bezig. Hij droeg toen zonder zichtbare moeite twee zware houten banken, terwijl ikzelf met een maat één bank met moeite sjouwde. Later bij de ingang van Soeterbeek (wij ontvingen de bezoekers) heb ik hem beter leren kennen.

Onlangs heeft hij nog zeven kruisjes achter zijn naam kunnen zetten.

Zuid-Holland (Arkel)

"Geborgenheid, aandacht en warmte. Dat zijn de gevoelens die bij mij opkomen als ik aan mijn geboortedorp denk" zo begint de tekst op de website van Cor.

Hij is geboren in Arkel (Zuid-Holland, nabij Gorkum). Vader was arbeider en fruitteler, afkomstig uit de Betuwe en moeder afkomstig uit Ameide en werkte in een boerengezin. Cor heeft een oudere broer en een oudere halfzus. Zijn moeder is weduwe geweest alvorens ze vlak na de oorlog trouwde met de vader van Cor.

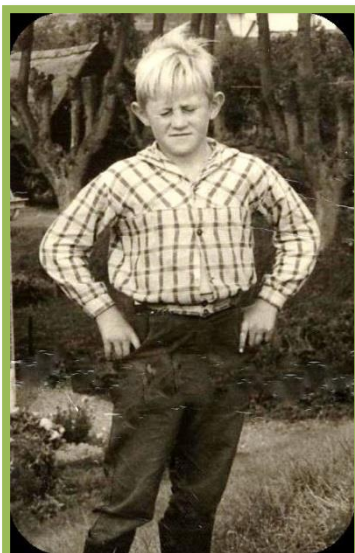
U kunt zich voorstellen dat het voor een alleenstaande moeder met dochttertje, zeker in de oorlogstijd, een hard bestaan was.

Cor heeft heel mooie en dierbare herinneringen overgehouden aan zijn jeugd in Arkel. De eerste zeven jaren heeft het gezin in een klein huis gewoond vlak naast een bakker.

Daarna verhuisde het gezin naar een boerderij waar twee woningen van gemaakt waren onder één rieten kap.

Cor kreeg samen met zijn broer een kamer op zolder, en hij kreeg een apart schuurtje voor zichzelf. Zijn ogen stralen nog steeds als hij daarover vertelt. Cor heeft dit als een geweldige tijd ervaren met een grote vrijheid. Het gezin heeft hier zeven jaar gewoond.

In zijn schuurtje bij de boerderij in Arkel had Cor voldoende gelegenheid om de op de LTS opgedane theorie en praktijk verder te ontwikkelen.

Zo bouwde hij al op jonge leeftijd van een doe-het-zelf pakketje een radiootje. Hij vertelt dat hij al op 9-jarige leeftijd stellig wist dat hij elektrotechnicus wilde worden.

Naarmate zijn vaardigheden groeiden, werd hij ook wel eens gevraagd om wat klusjes te doen bij dorpsgenoten. Zijn beroep werd automatiseringsdeskundige, zoals u verderop zult lezen, maar de vraag naar zijn klusvaardigheden is volop gebleven. Ja, dáár maakt hij ondanks zijn gezin en vele hobby's tijd voor.

Opleidingen

Na de lagere school ging hij naar de LTS (ambachtsschool) in Gorkum. In het eerste jaar werden de basistechnieken van allerlei vakken (timmeren, metselen, elektro etc.) geleerd. Daarna vond specialisatie plaats. Hij ging verder in de metaalsector, maar had veel liever de elektrotechnieksector willen volgen, maar werd daar helaas voor uitgeloot. Op 14-jarige leeftijd slaagde hij voor de opleiding metaalsector. Daarna werd hij als leerling op de bedrijfsschool geplaatst bij de Philipsvestiging in Dordrecht (Johan de Witt). Dat waren per week vier dagen praktijk en een dag theorie. Maar dat was óók in de metaalsector. Na een jaar had hij het daar wel gezien en ging bij een groothandel in scheepsbenodigdheden werken. En, natuurlijk, ook hier en daar wat klussen. Door het klussen werd hij gevraagd te komen werken bij een elektro detailhandelaar.

Vanaf deze tijd werd hij wat serieuzer en besepte dat als je wat bereiken wilt je er ook voor moet studeren. De avondschool was in die tijd een goed alternatief om naast werken ook te kunnen studeren. Daar heeft hij de opleiding sterkstroomtechniek met goede resultaten afgerond. Geïnspireerd door zijn leraar volgde hij daarna een opleiding bij het PBNA. Via de Hogere Technische Basiscursus Elektrotechniek volgde hij de opleiding Hogere Elektronica. Maar hij heeft ook heel veel korte cursussen gevolgd en ook veel aan zelfstudie gedaan. Na nog een baan bij de afdeling Technische Dienst van een groot bedrijf stapte hij over naar een nog groter bedrijf: Philips. Inmiddels had hij ook fascinatie voor wiskunde gekregen hetgeen resulteerde in een opleiding voor leraar wiskunde MO-A. Een verhuizing gooide echter roet in het eten, waardoor die opleiding nooit is afgemaakt.

Philips

Cor kreeg in 1977 een baan aangeboden bij de verkooporganisatie van Philips in Nederland bij de afdeling Service (TSPA). De opzet was om aan de slag te gaan met computer georiënteerde systemen, met als standplaats Amsterdam. Met de hoofdstad hadden Cor en Yvonne (inmiddels zijn vrouw) geen moeite.

Goed en wel aangenomen werd toch voorgesteld om Cor in Eindhoven te werk te stellen. Oké dan maar. Ze zijn toen in maart 1978 in Geldrop gaan wonen. Cor moest voor zijn werk heel Nederland afreizen. Hij was gespecialiseerd in computersystemen. Computers die, in die tijd, een ruimte ter grootte van een huiskamer in beslag namen, terwijl ze nog geen 0,1% van de prestaties leverden van wat tegenwoordig een gsm kan.

Vanaf het begin van de 90-er jaren is hij zich steeds meer gaan toewijden op het schrijven van software. Voornamelijk in de beveiligingswereld en af en toe voor systemen in de gezondheidszorg. Door de snel veranderende wereld in de ICT was het tot op de dag van vandaag noodzakelijk om veel cursussen te volgen.

Gezin

In Geldrop werd het eerste kind, een dochter, Miriam, geboren. Zijn echtgenote, Yvonne, is afkomstig uit Rotterdam en is al op jonge leeftijd naar Arkel verhuisd. Cor en Yvonne zijn in Arkel getrouwd.

Na een rigoureuze verbouwing (natuurlijk deed hij dit zelf), hebben ze er maar even kunnen wonen, want Geldrop werd de volgende woonplaats. Zoon Niels werd ook in Geldrop in 1981 geboren. Enige jaren later kopen ze een hoekhuis in de Heikampen in Nuenen en begint daar ook meteen met verbouwen.

Cor met kleinzoon Lucas

Miriam woont kort in de buurt van Cor en Yvonne. Niels woont sinds enige tijd weer thuis. Zowel Miriam als Niels hebben twee kinderen. Miriam heeft een dochter Zoë en een zoon Tygo, en Niels heeft twee zoons Joshua en Lucas.

Hoe Cor zijn tijdsbesteding tussen zijn hobby's en zijn gezin moest verdelen leest u verder onder 'Woekeren met de tijd'.

Als kind had Cor ook al veel belangstelling voor geschiedenis. En dan niet zo zeer het feitenmateriaal, zo van: 'in jaartal zus is dit gebeurd en in jaartal zo is dat gebeurd', maar veel meer de verhalen die achter die jaartallen schuil gingen. Boeken las hij niet maar verslond ze. En naast het vele lezen vond hij het ook geweldig om naar hoorspelen te luisteren. Verhalen hebben hem altijd al gefascineerd. Als jochie had hij niet veel op met voetballen, maar des te meer met turnen. Maar atletiek zou hem zijn verdere leven volgen.

Atletiek

Als jong ventje ging Cor van Arkel naar Gorkum voor atletiek. Atletiek zal een rode draad in zijn leven worden. Uiteindelijk is hij training gaan geven in Gorkum bij de sportvereniging Typhoon.

Dat is hij ook nog een tijd blijven doen toen hij al in Geldrop woonde, maar stopte daarmee vanwege de afstand en stapte over naar PSV-atletiek.

Daar heeft hij het zelfs tot erelid geschopt en voor al zijn vele functies een 'lintje' ontvangen. Na 35 jaar is hij, gedwongen door een drukke baan, gestopt met het geven van trainingen en begeleiden van atleten.

Heel actueel in deze tijd vraag ik Cor naar zijn mening over de houding van atletiektrainers die hun leerlingen tot topprestaties begeleiden. Cor is daar heel uitgesproken in: "Niet door schelden of geweld etc. maar door specifieke trainingen en intensieve begeleiding bereik je een doel. Door positieve aandacht én zelfvertrouwen te geven bereik je een doel. Atleten zijn doorgaans gretig genoeg om diep te willen gaan. Wat niet wil zeggen dat de atleten met een fluwelen handschoen moeten worden aangepakt. Maar zeker geen fysiek of psychisch geweld."

Zijn oog en oor waren dan ook altijd gericht op de houding van de individuele atleet en ook op de groep als totaal. Want als er iets niet goed boterde tussen de atleten of anderszins moet je dat als trainer meteen aandacht geven.

Andere wijsheden van Cor (vind ik): "Je moet als trainer niet alleen de besten speciaal begeleiden om tot de top te kunnen komen, maar alle atleten hebben jouw aandacht nodig", en "Je moet je verplaatsen in de atleet en niet uitgaan van jouw visie en gevoel."

Met Meisjes B, Nederlands kampioen in 2000

Zo is Cor met verschillende ploegen verscheidene keren kampioen geworden. Maar ook individueel hebben diverse atleten op kampioenschappen op het hoogste podium gestaan. Overigens zijn de atletiekverenigingen Olympia en PSV-Atletiek gefuseerd tot Eindhoven Atletiek in 2009 en vanaf die tijd is Cor nog wel bezig met atletiek maar niet meer als trainer.

Woekeren met de tijd

Een tijdje nadat het gezin in Geldrop was komen wonen, vond Yvonne werk. Maar dat was o.a. werk in de weekenden. Vervelend nou, want de wedstrijden van Cor waren bijna altijd in de weekenden. Nu werd de afspraak in huize Aalberts gemaakt dat de weekenden waarin Yvonne vrij was, Cor ook vrij zou moeten zijn..... Dat ging niet altijd goed. Maar aangezien ze al 45 jaar getrouwd zijn, is dat toch wel goed gegaan.

Na vele jaren nog zielsgelukkig met elkaar

Cor spreekt ontzettend veel waardering uit voor zijn Yvonne omdat zij hem altijd ondersteund heeft om zijn hobby's te kunnen uitvoeren.

Naast het gezin en de atletiek besteedt Cor ook veel tijd aan klussen, automatisering, historie en zelfs aan tekenen met potlood (geen kleur), zij het dat hier helaas niet zoveel tijd voor vrij is.

Geschiedenis

Door de hele levensloop van Cor loopt nog een rode draad en dat is geschiedenis. Als jongeling heeft hij aan een familielid toegezegd om even na te gaan uit welk land de familienaam van een van de grootouders stamt. Men dacht Engeland, maar Cor kwam tot de verbijsterde uitkomst: België. Toen is de interesse en het naspeuren in de historie al aan Cor blijven kleven. Hij is ook lid geworden van de Historische Vereniging Arkel en Rietveld.

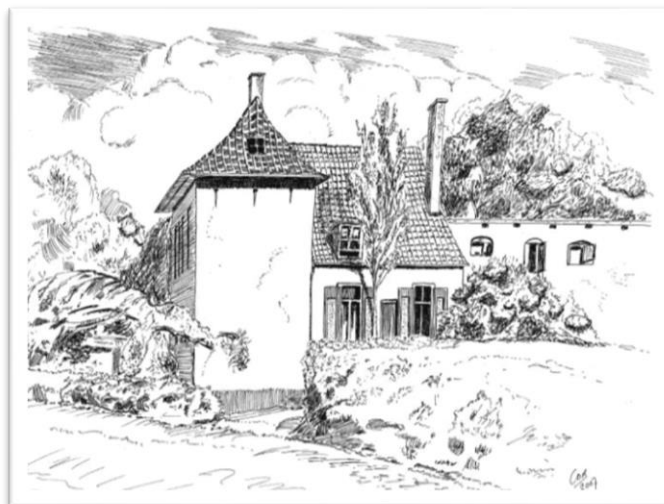
Politiek

Een andere fascinatie van Cor is de politiek. Hij is dan ook al 50 jaar lid van een politieke partij (PvdA) maar heeft door tijdgebrek nooit een actieve rol kunnen spelen. Wie weet in de toekomst?

Website

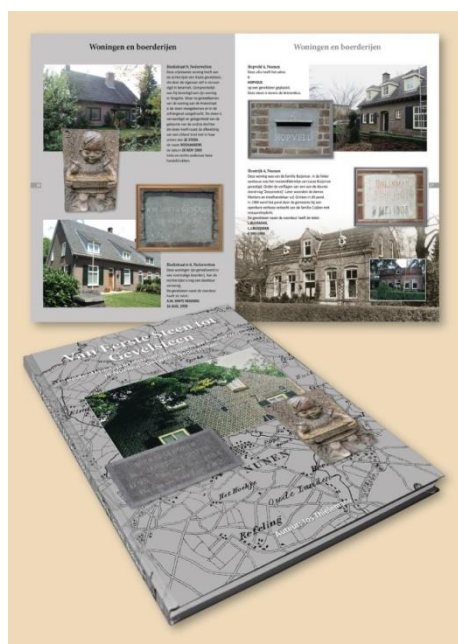
In de tijd na zijn pensioen heeft hij meer aandacht geschonken aan het bouwen van websites. Naast zijn eigen website (www.aalberts.nu) heeft hij een website voor de buurt Heikampen gebouwd waarop de geschiedenis van Heikampen is te vinden.

En, wat dacht u, sinds einde 2019 is hij drukdoende om de website van onze vereniging meer toegankelijker te maken voor de bezoekers. Hij heeft daartoe ook een cursus voor een aantal actieve leden ontwikkeld die op korte termijn zelf aan de slag gaan met de website.

Een andere hobby van Cor

UITGAVE BOEK VAN EERSTE STEEN TOT GEVELSTEEN

In de tweede helft van september verschijnt het boek **Van Eerste Steen tot Gevelsteen in Nuenen, Gerwen en Nederwetten**. Een uitgave van heemkundekring De Driehornick, de auteur is Jos Thielemans.

In dit boek staan alle eerste stenen, gevelstenen, muurankers en plaquettes van Nuenen, Gerwen en Nederwetten in of aan boerderijen, woningen, poortgebouwen, religieuze gebouwen en zakelijke panden. Ook is het Prullekeshof bij de Lindeboom met alle namen van kinderen geboren in het millenniumjaar 2000 opgenomen.

De omvang van dit boek is ongeveer 100 pagina's in A4 formaat met een hardcover kaft. Het boek wordt in een beperkte oplage gedrukt. Afhankelijk van het aantal inschrijvingen is de maximale prijs € 20.

Heeft u interesse neem dan contact op met Jos Thielemans tel 040-2832783 of per e-mail

j.thielemans@onsnet.nu

GEZIEN IN ONS ARCHIEF

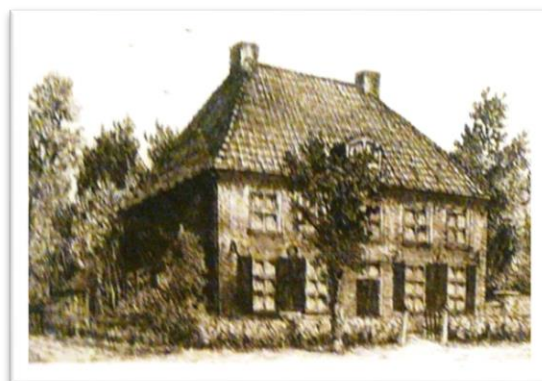
Vijf originele etsen van bijzondere objecten in Nuenen van Cor van der Woerd Geschonken door Hans Korpershoek en Nico Nagtegaal

Cornelis Marinus (Cor) van der Woerd werd op 20 september 1901 in Nijkerk geboren en overleed op 27 mei 1994 in Arnhem. Hij woonde en werkte in Oosterbeek en was een begaafd etser: vooral stadsgezichten, landschappen en non-figuratie. Hij was autodidact.

Van der Woerd had tentoonstellingen in verschillende plaatsen o.a. Delft, Bocholt, Deventer en Zutphen.

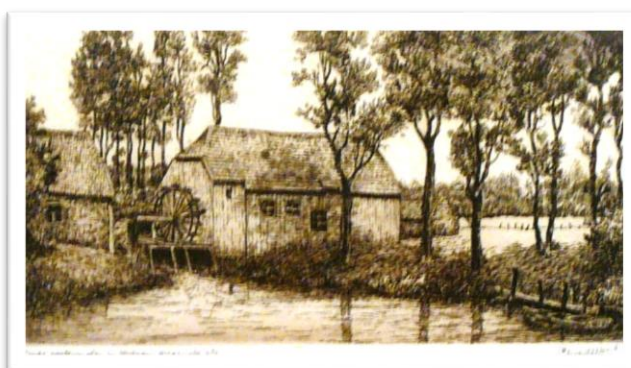
oude raadhuis aan de Beekstraat

pastorie van ds. Van Gogh

Van Gogh Kerkje

oude watermolen

oud huisje in Nuenen

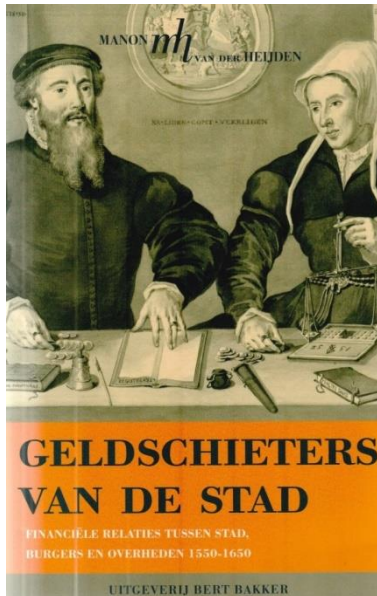
UIT ONZE BIBLIOTHEEK

LEZENSWAARDIG

Auteur: MANON VAN DER HEIJDEN (Vrije Universiteit Amsterdam)

Geldschietters van de stad

Financiële relaties tussen stad, burgers en overheden 1550–1650, 2006

Hoe kwamen steden aan geld? Naast accijnzen waren er weinig andere mogelijkheden dan leningen van burgers. Dat bracht risico's met zich mee voor zowel de steden als de burgers van de stad. In de vijftiende en zestiende eeuw stapelden de schulden zich zo op dat sommige steden op de rand van het faillissement verkeerden. Schuldeisers van buiten mochten de burgers van de stad laten gijzelen om zo hun geld te krijgen. Door de gijzelingen van de kooplieden werd de handelspositie bedreigd. In de Gouden Eeuw keerde het tij. Door de bloeiende economie waren steden beter in staat om hun schulden te betalen en steeg hun krediet. Naast machtige bestuurders en rijke kooplieden werden ook minder rijke ongehuwde vrouwen, bedienden en arbeiders geldschietters van de stad.

'Geldschietters van de stad' geeft een boeiend beeld van de financiële relaties tussen stad, burgers en overheden in de zestiende en zeventiende eeuw.

INGEZONDEN STUK

RENS KUIJTEN, NUENEN

Met 'De Aardappeleters' in de autokofferbak op stap.

Als geboren en getogen Nuenenaar (1941) heb ik me van jongs af aan altijd wel min of meer verbonden en geïnteresseerd gevoeld met de mens Vincent van Gogh en zijn werken. In de bijzondere 'Van Goghjaren' die er in de afgelopen decennia gevierd werden rond deze beroemde schilder Vincent van Gogh, tevens oud-Nuenenaar en ereburger, gingen die veelal vergezeld met tentoonstellingen en evenementen, maar jammer genoeg ook vaak omgeven door veelal overdreven commercie. In het onderstaand (misschien soms wat nostalgisch) verhaal heb ik me afgevraagd hoe het met de Van Gogh-cultus zo'n vijftig jaar geleden in Nuenen gesteld was.

Veroorzaakte onze oud-dorpsgenoot in mijn jeugd jaren ook al zo'n overdreven hype als nu het geval is? Ik kan me daar nauwelijks iets van herinneren. Bestond er toen ook al een mythe rond deze schilder? Nauwelijks, want Van Gogh leefde bij de toenmalige oudere dorpsgenoten als 'het vreemde schildersmenneke', waar de toenmalige pastoor van de kansel zijn parochianen waarschuwde dat ze niet moesten omgaan met hem. En uiteindelijk werd hij het dorp uitgejaagd. Als schooljongens speelden we op en rond de ter ere van hem in 1932 opgerichte gedenksteen van Hildo Krop, dat in de schaduw van de oude Lindeboom aan de Berg staat en waaraan de toenmalige gemeenteraad slechts vijftig gulden aan heeft bijgedragen.

Voor de Nuenenaren begon Van Gogh pas echt te (her)leven in 1955, toen een gedeelte van de Amerikaanse Van Goghfilm 'Lust for life' rond het Hervormd Kerkje aan de Papenvoort en sommige andere plaatsen in Nuenen werd opgenomen met als hoofdrolspeler Kirk Douglas die Vincent speelde en Vincente Minelli die de regie voerde.

Met nog vele dorpsgenoten heb ik zelf in die dagen nog staan kijken naar die spectaculaire opnames, waarbij het hele dorp op zijn kop stond. Enkele Nuenense inwoners hebben toen ook gefigureerd bij de opnames welke voor een deel opgenomen werden in een studio in Amsterdam.

In 1957 volgde een expositie van een tiental schilderijen van Van Gogh Nuenense periode in de toen pas gerestaureerde pastorie (het Van Goghhuys) aan de Berg.

Bij gelegenheid van het feit, dat het in 1965 80 jaar geleden (dus nu 135 jaar geleden) was dat Vincent van Gogh in Nuenen "De Aardappeleters" had geschilderd, werd een grootse Van Gogh-herdenking gehouden met onder meer, in de periode van 8 tot en met 31 mei, een tentoonstelling van een veertigtal van zijn belangrijkste schilderijen en tekeningen uit zijn Nuenense periode in het gemeentehuis aan de Papenvoort.

Als toenmalig ambtenaar op het gemeentesecretarie van Nuenen heb ik daar mooie en vooral nostalgische herinneringen aan overgehouden. Met name met het ophalen van 15 schilderstukken en 25 tekeningen van Vincent Van Gogh vanuit het Stedelijk Museum in Amsterdam (het huidige Van Gogh Museum bestond toen nog niet).

Deze Van Goghcollectie werd met toestemming van ir. Vincent Willem van Gogh, zoon van Theo van Gogh en oomzegger van Vincent van Gogh, en eigenaar van de gehele Van Goghcollectie, naar Nuenen gehaald.

De collectie, mede geadviseerd en uitgekozen door de toen al bekende Van Goghkenner Ton de Brouwer, bestond uit o.a. de 1^e en 3^e versie van De Aardappeleters, het Van Goghkerkje, het Vogelnestje, het Hervormd Kerkje en enkele tientallen tekeningen met o.a. De Spittende boerin, de Korenschoven. De doeken, veelal verpakt in dekens of gewoon bruin pakpapier, en de tekeningen opgeborgen in platte kartonnen dozen, werden met een gehuurd volkswagenbusje en de auto's van en bestuurd door gemeentesecretaris Janssen en gemeentebode Pijs, mede vergezeld door Nico de Jong (toenmalig hoofd algemene zaken) en ondergetekende bij het museum opgehaald. Nadat daar een krabbeltje op de uitleenlijst was gezet, werd de gehele collectie het busje en de kofferbakken in geladen en zonder verder enige beveiliging, als alleen het gezelschap van enkele medewerkers van het Stedelijk Museum, werd koers gezet naar Nuenen. Natuurlijk toen nog niet beseffend dat eens zo'n omvangrijke collectie nog eens honderden miljoenen euro's waard zou worden. En dat vervoerden wij in de kofferbakken. Ongelooflijk !

*Aankomst van de collectie schilderijen en tekeningen
bij het gemeentehuis aan de Papenvoort.*

*Op de foto is duidelijk te zien dat de schilderijen on-ingepakt
tegen de wand van het bestelbusje staan.*

*Nico de Jong (hoofd Algemene Zaken) en gemeentesecretaris Wim Jansen
nemen het schilderij Hervormd Kerkje in ontvangst.*

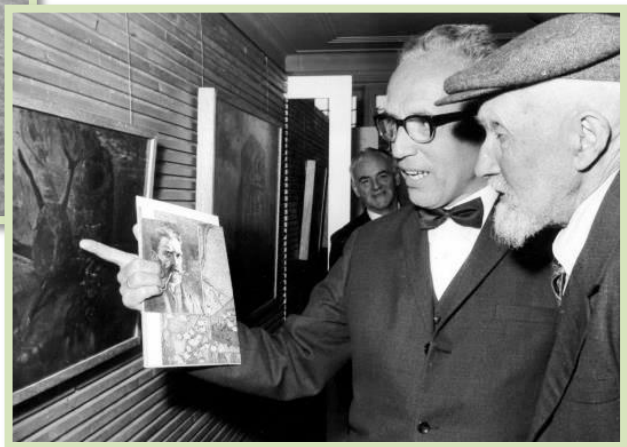
Bij het gemeentehuis aangekomen werden de schilderijen en tekeningen eigenhandig uitgeladen en boven in het raadszaaltje en in de trappenhal aan haakjes opgehangen en ook hier zonder verder enig getroffen voorziening op het gebied van temperatuur- of airconditioning. Zelf weet ik me nog te herinneren dat ik 'ongehandschoend' geholpen heb om o.a. de beide versies van De Aardappeleters mee op te hangen. En de gehele geleende collectie hing daar, veertien dagen lang, gemakkelijk aan te raken, zonder enig extra alarm en beveiliging met glas aan een eenvoudige ijzeren schilderijenhaakje op een simpele houten expositiewand. En toen bleek, dat er nog enige lege plekken over waren, belden we naar het Stedelijk Museum of er nog enkele tekeningen meer beschikbaar waren. En jawel: "kom er nog maar een paar ophalen, ze liggen hier aan de balie klaar", was het antwoord. De trouwzaal hadden we ingericht als informatie- en verkooplokaliteit waar men reproducties, kaarten, boeken, enz. over Van Gogh kon kopen.

Gedurende de periode van de expositie werd het gemeentehuis in de schijnwerpers gezet en dag en nacht bewaakt door enkele regionale agenten van de toenmalige Rijkspolitie en (bij toerbeurt) door een paar ambtelijke medewerkers. De succesvolle expositie is door ongeveer 20.000 belangstellenden bezocht, waaronder toenmalig Philips-president Frits Philips en zijn Raad van Bestuur, voor die tijd een hele eer.

Bespreken van beveiligingsinstructies voor de Rijkspolitie in aanwezigheid van burgemeester Jhr. Mr. J.J. Smits van Oyen

Mr. Dr. C. M. Kortman, Commissaris van de Koningin, samen met Piet van Hoorn, tijdgenoot van Vincent Van Gogh, bij het schilderij van Het Vogelnestje

En na afloop? Een opgelopen schadepostje aan de prachtige eiken parketvloeren in de diverse vertrekken van de 'oude villa', zoals het gemeentehuis in die tijd in de volksmond genoemd werd. Die zaten vol met putjes van de naaldhakken van de bezoekende dames. En ze zijn nu, 50 jaar later, hier en daar nog te zien als een erfenis en stille getuige van een eerste succesvolle Nuenen-promotion. Immers Nuenen stond vanaf dat moment voorgoed op de kaart als het Dorp van Vincent Van Gogh.

Een laatste Van Gogh-expositie in Nuenen met een tiental echte Van Gogh's werd gehouden in 1984 toen men herdacht dat het 100 jaar geleden was dat Van Gogh in Nuenen woonde en werkte. Prinses Juliana kwam de wel zeer beveiligde tentoonstelling op de bovenverdieping van het gemeentehuis openen. Zij heeft toen ook een bezoek gebracht aan het Van Goghghuis (Domineeshuis) aan de Berg. Speciaal voor haar werden zowel de toilet in het Van Goghghuis als in het gemeentehuis totaal gerenoveerd.

KORTE VERHALEN

In deze rubriek mag zeker niet de bijdrage van ons lid Ton Neijts ontbreken.

OPGETEKEND DOOR TON NEIJTS, AUGUSTUS 2020

Stien Vogels

Stien Vogels, woonde in een klein huisje aan het begin van het Nuenense Broek in een zandstraatje wat nu de Eikenlaan is. Stien verdiende letterlijk en figuurlijk de kost door bij de diverse grote boerenfamilies in Nuenen de sokken te stoppen van de boer en al de zonen die toen nog op klompen liepen en waardoor hun sokken voortdurend vol gaten zaten. Stien kwam dan regelmatig bij die boerengezinnen om de kapotte sokken weer op haar manier te restaureren. Bij het gezin van Janus en Miet Swinkels op het Boord kwam ze b.v. iedere week. Bij al deze gezinnen had ze dan meteen de kost. Echter, Stien werd ouder en ouder en het stoppen van de kousen werd haar meer en meer te veel, ze moest zodoende bij de diverse boerenfamilies stilaan vertellen dat ze moest stoppen met stoppen want ze kon, zo vond zij, niet goed meer stoppen.

Stien was door haar werkzaamheden dus hele dagen van huis, dat wisten de opgeschoten lummels uit de toen nog pas gebouwde huizen aan de Voirt.

Er stond namelijk in haar tuin langs haar drinkwaterput een grote kersenboom die werd door hun ieder jaar opnieuw leeg gevreten.

Wat nog erger was: ze plasten regelmatig in deze drinkwaterput, waardoor de koffie en thee bij Stien nog al eens erg sterk gesmaakt zal hebben. Van Stien kreeg je weleens een groezelig pepermuntje wat vanonder haar schort uit een vuil zakje te voorschijn kwam. Na haar overlijden heeft men tussen de vele stapels kranten heel wat papieren geld gevonden.

Foto van Ton Neijts (zonnebloem met wesp, gezien in zijn volkstuin)

LEZING PER VIDEO

Jan Kamp, een van onze actieve leden, werkt als vrijwilliger in het Philips Museum in Eindhoven.

Normaal kunt u de lezingen die Jan geeft live bijwonen in het museum. Maar door de coronabeperkingen kan dat helaas niet op dit moment. Daarom heeft Jan ons een link gestuurd waarmee u zijn lezing in de verkorte uitvoering (4,56 min) kunt beluisteren.

Het onderwerp is Jan Zwartendijk, een Philipsdirecteur die tevens consul in Litouwen was en vele Joden liet vluchten. Het verhaal van Jan Zwartendijk en zijn vluchtelingen is een van de verhalen die Jan Kamp en zijn collega's vertellen in het Philips Museum.

De link naar de verkorte lezing van Jan Kamp is:
https://www.youtube.com/watch?v=j038XY_vPlw

WIST U DAT?

- Het wel erg handig is om een verhuizing of ander e-mailadres dan wel ander telefoonnummer door te geven aan de secretaris van De Driehornick. Zodat wij u kunnen blijven bereiken. Indien u zelf geen e-mailadres heeft, kunt u dan het e-mailadres van een van uw kinderen, indien die geen bezwaar hebben, aan ons doorgeven zodat wij alle heemkunde-post naar dat adres kunnen sturen.
- U aan de secretaris e-mailadressen kunt doorgeven van personen of instanties waarvan u denkt dat deze het leuk vinden om onze nieuwsbrief te ontvangen.
- Foto's die meer dan 70 jaar geleden anoniem zijn gepubliceerd, niet meer auteursrechtelijk beschermd zijn. En voor online publicatie van oude archief foto's die nog wel beschermd zijn, is ruim € 4 euro per foto redelijk . . . (*uitspraak gerechtshof Den Haag, mei 2020*).

Onderstaande periodieken en artikelen zijn in het Heemhuis verkrijgbaar/in te zien

- De Koerier, uitgave van Brabants Heem, juni 2020;
- Helmonds Heem, zomer 2020;
- Heemschild Lente 2020, heemkundekring St. Oedenrode;
- Heem Son en Breugel, nr. 2;
- Gemerts Heem, lente 2020;
- Het Hagelkruis, heemkundekring Aarle-Rixtel, nr. 2010;
- Inbrabant, populair wetenschappelijk tijdschrift over Brabantse geschiedenis en erfgoed, uitgave juni 2020;
- Erfgoed magazine, uitgave juli/augustus 2020. Deze uitgave gaat over ambachten;
- Brabants Landschap, zomer 2020;
- D'n Effer, informatieblad van heemkundekring Hof van Liessent. Nr. 3 2020;
- Erfgoedvereniging Dye van Best, 3^e kwartaal 2020 (Erfgoedblad);
- Heemkronyk juni 2020, uitgave van heemkundekring De Heerlijkheid Heeze-Leende-Zesgehuchten;
- Diverse andere geschriften.

ACTIVITEITEN VAN DERDEN

FRITS

DOOR NANNIE VAN DEN EIJNDEN

**De nieuwe FRITS is uit!
met unieke dorpsgids Nuenen c.a.**

FRITS vernieuwt! De vierde editie van het tweemaandelijks magazine (augustus/september) gaat vergezeld van een unieke gids over het 200-jarig bestaan van Nuenen, Gerwen en Nederwetten.

De kleine vierkante gids staat normaliter in het teken van een thema, zoals vastgoed, gezondheid, lifestyle, wonen, uitgaan of lekker eten. Voor het eerst in 12,5 jaar geeft Hans Matheeuwsen, hoofdredacteur en uitgever van het opiniërende regiobrede magazine een dorpsgids uit. Nuenen c.a. heeft de primeur!

Voorzitter Cor Molenaar was enthousiast over het idee en zei zijn medewerking aan de dorpsgids meteen toe namens het bestuur van NGN200, dat het feestjaar van het 200-jarig bestaan voorbereidt. Hans gaf een briefing aan Ben Rezelman, die als adviseur van het bestuur bij alle plannen voor het feestjaar betrokken is. Ben gaf het stokje door aan het team dat dit jaar is gestart met het maken van een fotoboek over de drie dorpen en vroeg de leden om de verhalen en foto's aan te leveren.

Hans had een helder concept voor ogen: in het magazine een coverstory over Gerard van Maasakkers, een duogesprek tussen Maarten Houben en Johnny Rosenberg, een verhaal over de historie van Nuenen, Gerwen en Nederwetten en een interview met Simone van der Heiden en Jan Kees Lemkes over de uitbreidingsplannen van museum Vincentre. In de compacte gids mooie presentaties van inspirerende ondernemers in de drie dorpen en verhalen over het feestjaar, het bestuur NGN200 en Cor Molenaar, inspirator van ondernemend Nuenen en ere-voorzitter van OCN.

Terecht stelt Hans in zijn voorwoord dat deze editie een topnummer is, zowel door het interview met de invloedrijke Feike Sijbesma en de arbeidsmarktspecial als door alle verhalen over Nuenen, Gerwen en Nederwetten. En hij bevestigt dat Nuenen c.a. écht heel dwèrs is. Met hartelijke dank aan iedereen die aan het magazine en de gids heeft meegewerkt: alle geïnterviewden, gemeente Nuenen, Roland van Pareren, Louis Bressers, Frank van Welie, Theo van Vijfeijken, Marie Louise Nijsing, Ton van Dijck, Robert-Jan Hoogerbrug, Elwien Bibbe en Fotoclub Momentum.

FRITS magazine en gids zijn te verkrijgen via een abonnement (abbonementen@frits.nl) en voor € 6,49 los te koop bij Bruna in de Parkstraat en Primera (Risjamo) in het Kernkwartier. Je kunt ook een mailtje sturen naar: redactie@frits.nl

Op verzoek van onze collega-heemkundekring Oud-Gastel onderstaande aankondiging.

SUIKERHOEK, EEN TIENDELIGE DOCUMENTAIRESERIE VAN RAOUL DE ZWART, GEPRODUCEERD DOOR ENTROP&DEZWARTFILMS.

Uitzending via Omroep Brabant vanaf **1 september om 17.54** met elk uur, gedurende 24 uur, een herhaling.

In deze serie duikt filmmaker Raoul de Zwart in het kleurrijke zoete verleden van de Zuidwesthoek van Brabant. Plotseling verrezen daar immers zo'n 150 jaar geleden fabrieken zo groot als kathedralen. Aangedreven door meer dan manshoge stoommachines produceerden ze van september tot januari suiker uit bieten. Deze kleine industriële revolutie kende nergens zijn weerga in Nederland. SUIKERHOEK vertelt aan de hand van interviews en talrijk nooit eerder gepubliceerd foto- en filmmateriaal het verhaal van de suikerboeren en -baronnen, de arbeiders en de innovaties en deze industrie.

Deel dit bericht met vrienden. Je kunt onderstaande social media links daarvoor gebruiken: You Tube: <https://youtu.be/SOuiAGphimY>

Brabants Erfgoed

Er zijn allerlei initiatieven via internet om musea en collecties te bekijken.

Kijk bijvoorbeeld eens op BrabantsErfgoed.nl of op

<https://www.erfgoedbrabantacademie.nl/page/3853/bijdragen-over-taal-cultuur-en-erfgoed>